

RÁDIÓFIGYELŐ

EGY LÁTOGATÁS címmel **Eörsi István** hangjátékát mutatta be a Zsebrádiószínház. Aki a Pesti Színházban látta vagy a nemrégiben megjelent könyvben olvasta a Széchenyi-dramát, annak ismerős volt a jelenet. Voltaképpen egyetlen epizód hangzott el a *Széchenyi és az árnyak* című tragikomédiából, de ez a részlet önmagában is értelmes, kerek egész volt, amely a teljes mű feszültségét sűrítette magába. Az elmeügyintézetben ápolt Széchenyihez egy este vendég érkezik: Felsenthal rendőrfőtanácsos, aki *véleményváltoztatásra*, magatartásának átalakítására szeretné rávenni a magyar főurat, a világviszonylatban is tekintélyes reformert. Kettőjük kihegyezett, szellemes, villódzó beszélgetése a jelenet; a gróf hajthatatlan, ironikus a rendőrrel és önmagával is — tudja, hogy sehogyan se választhat jól. Nem szereii a mártírglóriát, izlésétől távol esik a kínpadra vonzott forradalmár sorsa, ugyanakkor megveti a könnyűnek ígérkező prédákat. Ezményeihez sehogyan sem lehet hűséges — még az őruft maszkja sem segít. *„Időmilliomos vagyok, amióta kiestem az időből!”* — mondja a jelenet kezdetén találó, emlékezetes szójátékkal; a befejezésként elhangzó *„ki lépek ebből az időből!”* mondat azonban túl poénszerű, a csattanóként sűrűsödő megfogalmazás már felesleges. Annyi mindenről beszélt a néhány perc alatt ez a két ember — nem szükséges, hogy a végső elszánásról külön tájékoztatót kapjon a hallgató. Széchenyi — és Felsenthal is — elmondta véleményét a halálbüntetésről, a sajtótörvényről, az államügyekben való részvétel lehetőségéről, a választások szabadságáról, az ember önmaga iránti következetességéről. A rendőrfőtanácsos „üzletkötési” szándékkal érkezik: a grófnak tulajdonított röpiratról kellene Széchenyinek megírnia az ellenvéleményét, vagyis szembeköpnie önmagát. Azzal vádolja az egykori politikust, hogy túl finnyás — sok társához hasonlóan — ahhoz, hogy helyet kérjen a jelenlegi vezetésben, hogy megvalósítson valamit saját elgondolásából. Félreállni könnyebb, mint vállalni azt, ami van, mint megpróbálni segíteni az adott

dolgokon. Az adottat pedig vállalni kell — vallja a főtanácsos. Széchenyi régóta tudja, hogy ez csak *magyarázkodás*, hogy igenis vannak olyan történelmi helyzetek, amelyekben a lehetőségekhez képest *„ki kell szállni a játékból!”*, de tudja azt is, hogy hiába erőlködne, Felsenthal *nem tudná meggyőzni*, mert neki létérdeke, hogy elhiggye a saját szövegét. A szó nem használ — a hivatalos államhatalom képviselője *„otthagya”* Széchenyi pisztolyát. A Habsburg-hatalom egy öngyilkosságot könnyebben megmagyaráz, mint egy eszes röpirat-támadást. A politikai ihletésű-érdeklődésű mű sohasem sülyedt a retorikus vagy publicisztikus leegyszerűsítéshez, a szöveg mindvégig *költői, pattanásig feszült volt*. A színházi előadást idézte a főszereplő azonossága: a gróf szerepében ezúttal is *Várkonyi Zoltánt* hallhattuk.

A MEGJELENÉS ELŐTT műsor — úgy érzem — kicsit a televízió *Nyitott könyv* sorozata alapján készült-formálódott. Egy-egy megjelenése előtt álló könyvről hallhatunk eligazítót, s néhány jellemző szemelvényt, dramatizált részletet. Legutóbb *Galgóczi Erzsébet A főügyész felesége* című kötetéről esett szó. A kö-

(Folytatás a 2. oldalon)

A rádió állandó

KOSSUTH RADIO: 4.25: Rákóczi-üzenés. 4.45: Szót kérek! 5.00: Reggel 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. 5.40: 6.00: Reggeli krónika II. 6.20: Reklám 6.45: Szót kérek! 6.50: Reklám. 6.55: Krónika III. Utána: Körzeti időjárás-sorajánia:unk. 7.59: Pontos időjelzés Műsorismertetés. 8.15: Budapesti és 9.59: Fontos időjelzés. 10.00: Hírek. Jelzés. 12.00: Harangszó. Utána: Déli 15.00: Hírek. Időjárásjelentés. 15.59: Pontos időjelzés. 17.00: Hírek. Időjelzés. 19.00: Esti krónika. 21.59: Pontos időjelzés. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. Zöszolgáltat.

PETOFI RADIO: 4.25: Rákóczi-üzenés. 5.00: Hírek. Időjárásjelentés. 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. 6.17: Reklám. 6.20: Reklám. 6.45: Új könyvek. 6.58: Hallgatók körlevele. 7.30: Hírek. Utána: Nemzeti híradó. 7.59: Pontos időjelzés. Hírek. 9.59: Pontos időjelzés. 10.00: Reklám. 13.00: Hírek. Időjárásjelentés. 14.30: Hírek. 15.30: Hírek. 16.30: Hírek. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. Pontos időjelzés. 20.00: Esti krónika. Jelzés. 21.00: Hírek. Időjárásjelentés.

URH RADIO: 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. Szombat-vasárnap: 16.00: Hírek.

Rádiófigyelő

(Folytatás az 1. oldalról)

tetben — mint a bevezető valamás hírül adta, melyet a szerző helyett *Mednyánszky Ági* olvasott fel — öt televíziós játék és egy színmű található. Valamennyi egy-egy korábbi novella átültetéséből formálódott. Galgóczi Erzsébet arról nyilatkozott, miért vonzódik a televízióhoz, a sokak számára készülő megszólalásokhoz, miért érzi jó „eszköznek” a tömegkommunikációs vívmányokat: a rádiót, a tv-t. Gondolatmenete inkább az ismeretterjesztő szándékú népművelőt állította elénk, s nem az író —, de ez alkati, világéleti kérdés. Az elhangzott jelenetekről nem tudok, nem merek véleményt formálni, hiszen ezek az átültetések átültetései, ki tudja, mennyire hűségesek az eredetihez, ki tudja, mennyit tett hozzá vagy vett el belőle a rádió. A figyelemfelhívás mindenképpen jó, hasznos. Vajon nem lenne jobb olyan *Megjelenés* előtt összeállításokat készíteni, amelyek nem is törekszenek kezek, befejezett jelenetek közvetítésére, hanem a műhelymunkára, a stílusra figyelnek, amelyek valóban csak felkel-*tik az érdeklődést*, azt tűzik ki célul, hogy a hallgatóból olvasó is legyen?

Levendel Júlia